

ВИСНОВОК
наукового керівника
про роботу аспірантки кафедри психології та педагогіки
Левітіної Ліни Валеріївни
на тему «Розвиток стратегічної компетентності керівника закладу
дошкільної освіти в умовах дистанційної післядипломної освіти» та
виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального
навчального плану

Політичні та соціально-економічні перетворення, що відбуваються в житті нашої держави, призвели до змін у науково-технічному, інформаційному, духовному, моральному та інших аспектах життя. Набувають нового звучання й проблеми освітньої політики, основною тенденцією якої є докорінне реформування, що буде протидіяти негативним тенденціям і перетворить заклад освіти на важіль інноваційного розвитку та конкурентоспроможності України. Сучасні тенденції розвитку системи освіти спрямовані на збільшення автономії закладу освіти, що передбачає вищий рівень його відповідальності. Це потребує від керівництва закладу дошкільної освіти впроваджувати нові підходи до здійснення управлінської діяльності та переведення закладу освіти на інноваційний шлях стратегічного розвитку. У цьому контексті особливої ваги набуває новий підхід до управління, який відповідатиме сучасним перетворенням в освіті, а саме стратегічне управління. З урахуванням цього постала гостра необхідність розвитку стратегічної компетентності керівників, що змінить сенс і характер управління закладом дошкільної освіти. Отже проблематика дисертаційного дослідження моєї аспірантки є достатньо актуальною.

Під час навчання в аспірантурі Л. Левітіна дотримувалася індивідуального плану аспірантки, зокрема в повному обсязі виконала освітню та наукову складову, у тому числі складала заліки та іспити з усіх навчальних дисциплін, пройшла заплановану педагогічну практику у вищій школі. Аспірантка зарекомендувала себе як відповідальна, ініціативна, добросовісна та старанна дослідниця, яка прагне до постійного вдосконалення.

За час навчання в аспірантурі Л. Левітіна оволоділа інтегральними, загальними та спеціальними (фаховими, предметними) компетентностями, передбаченими освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії «Професійна освіта» за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, зокрема: здатністю продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері професійної та дослідницько-інноваційної діяльності в сфері професійної освіти; здатністю до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатністю інтегрувати знання з різних галузей; здатністю обирати та ефективно використовувати інноваційні освітні технології з метою забезпечення запланованого рівня розвитку стратегічної компетентності керівників закладів дошкільної освіти; здатністю демонструвати високий ступінь самостійності,

академічну та професійну доброчесність; креативністю, професійною рефлексією тощо.

Під час виконання дослідницької роботи аспірантка виявила здатність конструктивної критики та творчого підходу до вирішення наукових завдань. Вона вдало використовує методи збору й обробки даних, впевнено застосовує статистичні та експериментальні підходи, що свідчить про високий рівень підготовки.

Окремі результати дисертаційної роботи Л. Левітіної «Розвиток стратегічної компетентності керівника закладу дошкільної освіти в умовах дистанційної післядипломної освіти» є частинами наукових досліджень ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» за темами «Теоретичні та методичні засади моделювання компетентнісної професійної освіти у контексті євроінтеграції» (державний реєстраційний номер 0117U000784) і «Теоретико-методологічні засади професійного становлення фахівця в інноваційному соціокультурному просторі» (державний реєстраційний номер 0122U200059), що підтверджує актуальність та цінність її напрацювань.

Л. Левітіна протягом навчання активно займалася науково-дослідною роботою, зокрема нею було опубліковано 10 наукових праць (статті, тези доповідей) за темою дисертації, з яких 4 статті у провідних наукових фахових виданнях України (3 з них – одноосібні) і 1 стаття у співавторстві у міжнародному науковому журналі, яких входять до наукометричної бази даних Web of Science. Її праці мають практичну цінність і відповідають вимогам, які висуваються до наукових досліджень у галузі професійної освіти.

Під час роботи над дисертаційним проектом аспірантка продемонструвала глибокі знання з проблеми дослідження, аналітичні навички та наукову зрілість у відборі й узагальненні основних досліджуваних питань. Вона активно брала участь у кафедральних та університетських наукових і методичних заходах, зокрема: засіданнях клуб аспірантів; засіданнях кафедри психології та педагогіки; організації та участі у міжнародних науково-практичних конференціях «Сучасна вища освіта: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень» і «Практична психологія у сучасному вимірі» тощо, що свідчить про її готовність презентувати свої результати на академічних майданчиках.

Вбачаємо необхідним акцентувати увагу на тому, що результати проведеного аспіранткою дослідження мають наукову новизну, яка полягає в тому, що дисертанткою уперше здійснено цілісний аналіз проблеми розвитку стратегічної компетентності керівника закладу дошкільної освіти в умовах дистанційної післядипломної освіти у педагогічній теорії та освітній практиці; обґрунтовано сутність поняття «стратегічна компетентність керівника закладу дошкільної освіти» як інтегрованого професійно особистісного утворення, в якому спрямованість на стратегічні зміни, стратегічні знання, уміння і комунікація, а також розуміння власного місця у стратегічному розвитку закладу дошкільної освіти виступають як джерело ефективної стратегічної діяльності; визначено зміст і структуру стратегічної компетентності керівника закладу дошкільної освіти (стратегічна спрямованість, стратегічне мислення, стратегічні

вміння, стратегічна комунікація і стратегічна ідентичність); виокремлено критерії (мотиваційний, когнітивний, діяльнісний, комунікативний, особистісний); показники та рівні розвиненості стратегічної компетентності керівника закладу дошкільної освіти (репродуктивний, адаптивний, конструктивний, творчий); розроблено, теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено педагогічні умови розвитку стратегічної компетентності керівника закладу дошкільної освіти в умовах дистанційної післядипломної освіти; визначено і обґрунтовано методологічні підходи розвитку стратегічної компетентності керівника закладу дошкільної освіти в умовах дистанційної післядипломної освіти (діалектичний, аксіологічний, системний, синергетичний, акмеологічний, андрагогічний, компетентнісний, особистісно-діяльнісний підходи); уточнено зміст ключових понять дослідження, а саме: «компетентність», «стратегія», «стратегічне управління», «стратегічна компетентність», «педагогічні умови розвитку стратегічної компетентності керівника закладу дошкільної освіти в умовах дистанційної освіти»; подальшого розвитку набули зміст, форми і методи розвитку стратегічної компетентності керівника закладу дошкільної освіти в умовах дистанційної післядипломної освіти.

Проведене дослідження має також практичне значення, бо сформульовані авторкою теоретичні положення та висновки можуть бути використані в наукових дослідженнях, при викладанні курсів зі стратегічного управління і планування, освітнього менеджменту, у розробці програм із підготовки майбутніх керівників в умовах магістратури, у підвищенні кваліфікації керівників закладів освіти в умовах післядипломної освіти. Л. Левітіною апробовано й упроваджено в процес післядипломної освіти керівників закладів дошкільної освіти дистанційний курс «Стратегічне управління закладом дошкільної освіти», який включає в себе такі методи і форми роботи: тренінгові заняття «Стратегічний аналіз внутрішніх ресурсів закладу дошкільної освіти», «Стратегічний аналіз зовнішнього середовища закладу дошкільної освіти», «Формування стратегії в закладі дошкільної освіти», «Реалізація стратегії розвитку закладу дошкільної освіти», виконання проєктів «Словник зі стратегічного управління», «Аналіз конкурентів серед закладів дошкільної освіти», організаційно-діяльнісні ігри «Модель керівника-стратега закладу дошкільної освіти», «Ідеальні та реальні умови стратегічного управління у закладі дошкільної освіти», «Створення стратегії взаємодії з батьками дошкільнят в умовах війни»; дискусійний клуб «Сучасні стратегії розвитку закладу дошкільної освіти», який включає в себе такі методи і форми роботи: презентації з елементами групової дискусії «Система стратегічного управління: що це таке і навіщо потрібне закладам освіти», «Дискусійні питання щодо сутності стратегії розвитку закладу дошкільної освіти», «Стратегічні комунікації в системі управління закладом освіти», дебати «Стратегія розвитку закладу дошкільної освіти: чого чекати керівникам?», конференція «Наукові, практичні та педагогічні засади стратегії розвитку закладу дошкільної освіти в Україні у повоєнний період»; підбірка інтернет-ресурсів сервісів для дистанційного навчання.

Як науковий керівник зазначаю, що працюючи над дисертаційним дослідженням, Л. Левітіна відповідально ставилася до написання наукової роботи, результати якої пройшли широку апробацію у закладах післядипломної педагогічної освіти Харкова і Тернополя. Цінною вважаю апробацію результатів дослідження у діяльності громадських організацій у м. Дніпро: ГО «Берегині Дніпра», ГО Інститут соціального проєктування, у яких аспірантка провела три майстер-класи для співробітників і клієнтів цих організацій: «Формування стратегічного бачення: від місії до реальних дій», «Реалізація стратегій в умовах кризи: гнучкість і адаптація», «Управління змінами: як успішно впроваджувати нові стратегії». Кожен майстер-клас супроводжувався вирішенням практичних кейсів, участю у дискусії та виконанням інтерактивних завдань.

За період навчання порушень виконання індивідуального плану наукової роботи не було. Роботу над дисертаційним дослідженням завершено вчасно.

Дисертація є самостійною і завершеною працею. Всі завдання виконані. Усі результати дослідження, що виносяться на захист, аспірантка отримала самостійно, вони є її власним здобутком. Ідеї та положення з робіт інших науковців, а також цитати супроводжуються відповідними посиланнями на авторів і джерела. Особистий внесок аспірантки у роботи, опубліковані у співавторстві, наведено у списку опублікованих праць за темою дисертації.

Зважаючи на актуальність, новизну, важливість одержаних автором наукових результатів, їх обґрунтованість і вірогідність, а також значну практичну цінність сформульованих положень і висновків, дисертаційна робота Левітіної Ліни Валеріївни на тему «Розвиток стратегічної компетентності керівника закладу дошкільної освіти в умовах дистанційної післядипломної освіти», подана на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії, відповідає вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 №40 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.); п. 10 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 № 167, Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами, внесеними відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21 березня 2022 року № 341) і може бути рекомендована до захисту у спеціалізованій раді зі спеціальності 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри психології та педагогіки
ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»

Левітіна

Ольга ЛЕБІДЬ

